Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/1704

13.7.2026

BESLUIT (GBVB) 2026/1704 VAN DE RAAD

van 10 juli 2026

ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de middelen om deze wapens over te brengen naar niet-statelijke actoren

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de strategie van de EU ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens vastgesteld, waarvan hoofdstuk III een lijst bevat met maatregelen die in de Unie en in derde landen moeten worden genomen om die verspreiding te bestrijden.

(2) Op 28 april 2004 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties ("VN-Veiligheidsraad") Resolutie 1540 (2004) ("Resolutie 1540 (2004)") aangenomen, het eerste internationale instrument dat op geïntegreerde en alomvattende wijze massavernietigingswapens, de overbrengingsmiddelen daarvoor en gerelateerde materialen behandelt. In Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad werden voor alle landen bindende verplichtingen vastgelegd die erop gericht waren niet-statelijke actoren te verhinderen en af te schrikken om dergelijke wapens en daarmee verband houdend materiaal te bemachtigen. In Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad werden de landen ook verzocht om bij het bij deze resolutie ingestelde Comité van de Veiligheidsraad (het "Comité 1540") een verslag in te dienen over de stappen die zij hebben ondernomen of van plan zijn te ondernemen om Resolutie1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad uit te voeren.

(3) Op 27 april 2006 heeft de VN-Veiligheidsraad Resolutie 1673 (2006) aangenomen en besloten dat het Comité 1540 zijn inspanningen ter bevordering van de volledige uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad moest opvoeren door middel van werkprogramma's, outreachactiviteiten, bijstand, dialoog en samenwerking. Hij verzocht het Comité 1540 tevens om met de landen en internationale, regionale en subregionale organisaties na te gaan of er ervaringen en geleerde lessen konden worden uitgewisseld en er programma's beschikbaar waren die de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad konden vergemakkelijken.

(4) Op 20 april 2011 heeft de VN-Veiligheidsraad Resolutie 1977 (2011) aangenomen en besloten het mandaat van het Comité 1540 met een periode van tien jaar, tot en met 25 april 2021, te verlengen. Hij besloot tevens dat het Comité 1540: zijn inspanningen ter bevordering van de volledige uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad door alle landen verder moest opvoeren; zich actief moest inzetten om het aanbod van en de verzoeken om bijstand op elkaar af stemmen, bijvoorbeeld door bezoeken op uitnodiging van het betrokken land, bijstandsmodellen, actieplannen en andere aan het Comité 1540 voorgelegde informatie; en vóór december 2016 een alomvattende toetsing moest verrichten van de stand van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004).

(5) Op 15 december 2016 heeft de VN-Veiligheidsraad unaniem Resolutie 2325 (2016) aangenomen en aldus zijn goedkeuring gehecht aan de resultaten van de in de loop van 2016 verrichte alomvattende toetsing van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. De Veiligheidsraad riep alle landen op de nationale maatregelen ter uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad te versterken, en drong in dat opzicht aan op meer bijstand voor capaciteitsopbouw bij de overheid, onder meer via vrijwillige bijdragen, en op een betere samenwerking tussen belanghebbenden, het maatschappelijk middenveld en de academische wereld.

(6) Op 30 november 2022 heeft de VN-Veiligheidsraad Resolutie 2663 (2022) aangenomen en besloten het mandaat van het Comité 1540 met een periode van tien jaar, tot en met 30 november 2032, te verlengen.

(7) De steun van de Unie voor de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad, die sinds 2006 wordt verleend via de uitvoering van de Gemeenschappelijke Optredens 2006/419/GBVB ([1]) en 2008/368/GBVB ([2]) van de Raad en de Besluiten 2013/391/GBVB ([3]), (GBVB) 2017/809 ([4]) en (GBVB) 2023/654 ([5]) van de Raad, heeft bijgedragen tot een aanzienlijke daling van het aantal niet-rapporterende landen en van het aantal landen die hebben nagelaten de aanvullende informatie te verstrekken waar het Comité 1540 naar aanleiding van het indienen van onvolledige verslagen om had gevraagd. Aangezien er echter nog steeds behoefte aan verdere steun bestaat voor de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad, moet de Unie dit besluit vaststellen, dat zal bijdragen tot de uitvoering van die resolutie.

(8) Het VN-Bureau voor ontwapeningszaken (Unoda), dat inhoudelijke en logistieke ondersteuning geeft aan het Comité 1540 en zijn groep deskundigen, moet worden belast met de technische uitvoering van de op grond van dit besluit uit te voeren activiteiten.

(9) Dit besluit is gebaseerd op het beginsel dat optimaal gebruik moet worden gemaakt van de ervaring die is opgedaan bij eerdere gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. Er wordt prioriteit gegeven aan specifieke behoeften die door de landen in kaart zijn gebracht en aan verzoeken van landen, met inbegrip van capaciteitsvereisten, en er wordt bijstand verleend en capaciteit opgebouwd door middel van vraaggestuurde benaderingen op maat. Een nationaal en regionaal verantwoordelijkheidsgevoel voor ondersteunde activiteiten wordt aangemoedigd teneinde de duurzaamheid op lange termijn en het behoud van institutionele capaciteit te waarborgen, alsmede complementariteit, coördinatie en synergieën tussen het Unoda, de Unie en relevante internationale, regionale en subregionale actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. Dit besluit richt zich op activiteiten die concrete en meetbare resultaten hebben opgeleverd, met name bij het versterken van de nationale uitvoering, het verbeteren van de rapportage- en bijstandsmechanismen, het informeren van de relevante belanghebbenden en het bevorderen van volgehouden inspanningen voor de uitvoering van Resolutie 1540 van de VN-Veiligheidsraad (2004). Het besluit zal beter inspelen op de kansen en uitdagingen die voortvloeien uit opkomende technologieën, wetenschappelijke vooruitgang en evoluerende risico's in het kader van tweeërlei gebruik, in de context van Resolutie 1540 (2004) van de VN-Veiligheidsraad. Het zorgt ook voor de integratie van een genderperspectief in projectactiviteiten, en bevordert de participatie en het leiderschap van vrouwen bij activiteiten en dialogen die binnen het toepassingsgebied ervan vallen.

(10) Het besluit moet worden uitgevoerd overeenkomstig de Financiële en Administratieve Kaderovereenkomst tussen de Commissie en de VN betreffende het beheer van financiële bijdragen van de Unie aan programma's en projecten die onder toezicht van de VN staan,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Unie ondersteunt de volgende activiteiten die bij de maatregelen van de EU-strategie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens aansluiten:

a) thematische workshops voor capaciteitsopbouw en opleidingssessies voor maximaal vijf bijstandsverzoeken van landen;

b) opleidingen voor regionale contactpunten;

([1]) Gemeenschappelijk Optreden 2006/419/GBVB van de Raad van 12 juni 2006 ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 165 van 17.6.2006, blz. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/419/oj).

([2]) Gemeenschappelijk Optreden 2008/368/GBVB van de Raad van 14 mei 2008 ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en in het kader van de uitvoering van de strategie van de Europese Unie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 127 van 15.5.2008, blz. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/368/oj).

([3]) Besluit 2013/391/GBVB van de Raad van 22 juli 2013 ter ondersteuning van de praktische uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor (PB L 198 van 23.7.2013, blz. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2013/391/oj).

([4]) Besluit (GBVB) 2017/809 van de Raad van 11 mei 2017 ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor (PB L 121 van 12.5.2017, blz. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/809/oj).

([5]) Besluit (GBVB) 2023/654 van de Raad van 20 maart 2023 ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor (PB L 81 van 21.3.2023, blz. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/654/oj).

c) één simulatieoefening of één tabletop-oefening;

d) ondersteuning voor de ontwikkeling van nationale actieplannen en steunverlening op maat;

e) kennisopbouw en -verspreiding.

Een gedetailleerde beschrijving van de in lid 1 bedoelde activiteiten is opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. De technische uitvoering van de in artikel 1 bedoelde activiteiten wordt toevertrouwd aan het Unoda. Het Unoda voert die taak uit onder de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger. Daartoe treft de hoge vertegenwoordiger de nodige regelingen met het Unoda.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 1 bedoelde activiteiten bedraagt 1 999 934,66 EUR.

2. Voor het beheer van de uitgaven die uit het in lid 1 bepaalde referentiebedrag worden gefinancierd, gelden de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.

3. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 2 bedoelde uitgaven correct worden beheerd. Daartoe sluit zij de nodige overeenkomst met het Unoda. In die overeenkomst wordt bepaald dat het Unoda er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met de omvang van de bijdrage.

4. De Commissie streeft ernaar om de in lid 3 bedoelde overeenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden die zich daarbij voordoen en van de datum van sluiting van de overeenkomst.

Artikel 4

De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de geregelde verslagen die worden opgesteld door het Unoda. Deze verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad. De Commissie verstrekt informatie over de financiële aspecten van de in artikel 1 bedoelde activiteiten.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

2. Dit besluit verstrijkt 36 maanden na de in artikel 3, lid 3, bedoelde datum van sluiting van de overeenkomst of zes maanden na de vaststelling ervan indien die overeenkomst niet voor die tijd is gesloten.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

S. HARRIS

BIJLAGE

Projectdocument

Bijdrage van de Europese Unie ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de middelen om deze wapens over te brengen naar niet-statelijke actoren

1. **ACHTERGROND**

Conform de strategie van de Europese Unie van 12 december 2003 ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens, die ten doel heeft de rol van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties te bevorderen en hem beter in staat te stellen de uitdagingen in verband met proliferatie aan te pakken, heeft de Unie in de loop der jaren voortdurend steun verleend voor de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en de daaropvolgende resoluties.

Sinds 2006 wordt deze steun verleend via opeenvolgende gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad, die worden uitgevoerd door het Bureau van de Verenigde Naties voor ontwapeningszaken (Unoda). Het Unoda moet steun verlenen aan het bij Resolutie 1540 ingestelde Comité van de Veiligheidsraad (het "Comité 1540") en zijn groep deskundigen, en heeft gefungeerd als de entiteit die het programma uitvoert voor door de EU gefinancierde projecten ter ondersteuning van de resolutie.

Het Unoda speelt een centrale rol bij het bevorderen en faciliteren van de doeltreffende uitvoering van Resolutie 1540 op mondiaal, regionaal en nationaal niveau. In overeenstemming met zijn mandaten, onder meer in het kader van Resolutie 1977 (2011) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, heeft het Unoda platforms aangeboden om Resolutie 1540 bekender te maken, de nationale uitvoeringscapaciteiten te versterken en de dialoog en samenwerking op het gebied van thematische en horizontale kwesties te bevorderen. In nauwe samenwerking met het Comité 1540, de lidstaten, intergouvernementele organisaties, gespecialiseerde internationale entiteiten, regionale en subregionale organisaties en het maatschappelijk middenveld heeft het Unoda zijn steun geleidelijk uitgebreid en afgestemd op de specifieke behoeften en prioriteiten van landen en regio's.

De aanzienlijke bijdrage van het Unoda aan de wereldwijde inspanningen ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540 blijkt ook uit het grote aantal uitgevoerde activiteiten. Tussen 2011 en 2025 heeft het Unoda meer dan 200 activiteiten ondersteund, georganiseerd of medegeorganiseerd, wat zijn centrale rol onderstreept bij het wereldwijd bevorderen van de inspanningen om Resolutie 1540 uit te voeren en daarbij bijstand te verlenen. De activiteiten die in het kader van opeenvolgende besluiten van de Raad zijn uitgevoerd, hebben meetbare resultaten opgeleverd, waaronder verbeterde verslagleggingspercentages en versterkte nationale juridische en institutionele kaders voor de uitvoering van Resolutie 1540 en de daaropvolgende resoluties. Ondanks deze vooruitgang blijven er in veel regio's grote hiaten in de uitvoering bestaan. Veel staten worden nog steeds geconfronteerd met uitdagingen in verband met de ontwikkeling van wetgevings- en regelgevingskaders, de coördinatie tussen instanties, technische expertise en beperkte middelen.

De prioritaire regio's die voor het voorstel in kaart zijn gebracht — Afrika, Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, en Azië en de Stille Oceaan — blijven achterlopen wat betreft de doeltreffende uitvoering van Resolutie 1540. Hoewel de risico's in verband met proliferatie in Afrika aanzienlijk blijven en de dreiging van terroristische groeperingen er in vergelijking met andere regio's het grootst wordt geacht, geeft maar iets meer dan een derde van de staten aan dat zij belangrijke institutionele en juridische maatregelen hebben genomen. Daarbij valt op dat zeven van de acht lidstaten die geen nationaal verslag in het kader van Resolutie 1540 hebben ingediend, afkomstig zijn uit die regio. In het voorgestelde besluit zal daarom vraaggestuurde technische bijstand en capaciteitsopbouw worden geprioriteerd en uitgebreid, met inbegrip van de ontwikkeling van wetgeving, wat een belangrijke prioriteit blijft. In Latijns-Amerika en het Caribisch gebied staat er veel op het spel bij de uitvoering van Resolutie 1540, met name gezien de snelle uitbreiding van de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en de aanhoudende hiaten in de uitvoercontrolesystemen. Ongeveer de helft van de lidstaten geeft aan maatregelen te hebben genomen, maar de uitvoering van deze maatregelen blijft ongelijkmatig verlopen, met versnipperde wetgevingsinstrumenten en inconsistente institutionele coördinatie. In het voorgestelde besluit zal prioriteit worden gegeven aan juridische en technische bijstand op maat, aangevuld met nauwere regionale samenwerking, om de ontwikkeling en operationalisering van relevante wet- en regelgeving te bevorderen. In Azië en de Stille Oceaan blijven de illegale handel in en de illegale financiering van niet-gereglementeerde proliferatiegevoelige goederen een belangrijke uitdaging voor de regionale veiligheid. Er zijn wel veel uitvoeringsmaatregelen, maar ze blijven ongelijkmatig, met hiaten in de wetgevingskaders, in de coördinatie tussen instanties en in de uitwisseling van informatie. Het voorgestelde besluit zal de wetgevingsbijstand en de geïnstitutionaliseerde capaciteitsopbouw versterken, onder meer door de uitvoering van de uitvoercontrole- en handhavingsverplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 te ondersteunen, teneinde doeltreffend strategisch handelsbeheer te bevorderen.

Een gemeenschappelijke horizontale uitdaging voor alle regio's is een hardnekkige schaarste aan middelen, waarbij de nationale contactpunten van het Comité 1540 vaak te maken hebben met een hoog verloop van personeel, beperkte opleidingsmogelijkheden en concurrerende prioriteiten, wat de noodzaak van duurzame capaciteitsopbouw, gerichte ondersteuning van middelen en nauwere internationale samenwerking onderstreept. Om deze uitdagingen aan te pakken, is aanhoudend engagement nodig waarmee de institutionele capaciteit wordt versterkt en het nationale verantwoordelijkheidsgevoel wordt bevorderd, teneinde de duurzaamheid van de uitvoeringsinspanningen op lange termijn te waarborgen.

Daarnaast onderstrepen ontwikkelingen zoals opkomende technologieën en evoluerende risico's in het kader van tweeërlei gebruik de blijvende relevantie van Resolutie 1540 en de noodzaak van voortdurende en adaptieve internationale steun. Het project zal ook bijdragen aan de lopende internationale inspanningen ter voorbereiding van de uitgebreide evaluatie in 2027 van de stand van de uitvoering van Resolutie 1540.

Het huidige voorstel zorgt voor een verschuiving naar rechtstreekse, vraaggestuurde bijstand aan lidstaten op verzoek, in overeenstemming met de lessen die zijn getrokken uit de in het kader van eerdere gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad uitgevoerde activiteiten en de in 2022 door het comité verrichte uitgebreide evaluatie van Resolutie 1540, waarin werd benadrukt dat er beter moet worden gereageerd op verzoeken om bijstand. Op basis van de geboekte vooruitgang en de vastgestelde behoeften wordt met dit voorstel beoogd de regionale capaciteit en samenwerking verder te versterken en tegelijkertijd regio-overschrijdende activiteiten te bevorderen.

Voortdurend engagement van de EU — via een nieuw besluit van de Raad — zal van essentieel belang zijn om de tot dusver geboekte vooruitgang te consolideren, het momentum vast te houden bij de uitvoeringsinspanningen en de capaciteiten van de lidstaten verder te versterken door middel van consistente steun op lange termijn.

2. **ALGEMEEN KADER**

Dit voorgestelde project zal voortbouwen op de resultaten van Besluit (GBVB) 2023/654 van de Raad en eerdere gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad ter ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540, die door het Unoda wordt uitgevoerd. In voorkomend geval kunnen er specifieke activiteiten worden uitgevoerd met andere internationale of regionale organisaties. De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) zal de uitvoering van relevante activiteiten in haar respectieve regio in het kader van het voorgestelde besluit van de Raad ondersteunen, waarbij de financiering van die activiteiten via het Unoda zal verlopen.

Bij de uitvoering van het voorgestelde besluit van de Raad zullen de volgende beginselen in acht worden genomen:

a) optimaal gebruikmaken van de ervaring die is opgedaan via en de lessen die zijn getrokken uit eerdere gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad ter ondersteuning van de doeltreffende uitvoering van Resolutie 1540;

b) prioriteit geven aan specifieke behoeften die door de staten in kaart zijn gebracht en verzoeken van staten, met inbegrip van capaciteitsvereisten, en bijstand verlenen en capaciteit opbouwen door middel van vraaggestuurde benaderingen op maat;

c) een nationaal en regionaal verantwoordelijkheidsgevoel voor ondersteunde activiteiten aanmoedigen om de duurzaamheid op lange termijn en het behoud van institutionele capaciteit te waarborgen;

d) zorgen voor complementariteit, coördinatie en synergieën tussen het Unoda, de EU en relevante internationale, regionale en subregionale actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de uitvoering van Resolutie 1540;

e) zich richten op activiteiten die concrete en meetbare resultaten hebben opgeleverd, met name bij het versterken van de nationale uitvoering, het verbeteren van de verslagleggings- en bijstandsmechanismen, het informeren van de relevante belanghebbenden en het bevorderen van aanhoudende inspanningen om Resolutie 1540 uit te voeren;

f) beter inspelen op de kansen en uitdagingen die voortvloeien uit opkomende technologieën, wetenschappelijke vooruitgang en evoluerende risico's in het kader van tweeërlei gebruik, in de context van Resolutie 1540, en

g) zorgen voor de integratie van een genderperspectief in projectactiviteiten, en de participatie en het leiderschap van vrouwen bij activiteiten en dialogen in het kader van dit voorgestelde besluit van de Raad bevorderen.

3. **DOELSTELLINGEN**

Voortbouwend op de vooruitgang die is geboekt via eerdere besluiten van de Raad en op basis van de uitgebreide evaluatie van 2022, zal het Unoda de doeltreffende en universele uitvoering van Resolutie 1540 en de daaropvolgende resoluties blijven bevorderen door middel van gerichte en gecoördineerde maatregelen ter versterking van de nationale, subregionale en regionale uitvoeringsinspanningen en -capaciteiten. Deze maatregelen zullen gericht zijn op het opbouwen van nationale capaciteiten, het versterken van de samenwerking tussen nationale contactpunten, het faciliteren van technische en thematische bijstand om tegemoet te komen aan de behoeften van staten via internationale samenwerking en de verspreiding van informatie onder de relevante belanghebbenden.

Zoals blijkt uit de resultaten van de uitgebreide evaluaties sinds 2009, zijn er voor de versterking van de uitvoering van Resolutie 1540 meerjarige gecoördineerde inspanningen nodig die zijn afgestemd op de regionale context en de nationale bijzonderheden. Met het programma zal het momentum voor de uitvoering van activiteiten in het kader van eerdere EU-subsidievoorstellen worden vastgehouden door middel van een veelzijdige aanpak die het volgende omvat:

Algemene doelstelling (verwacht effect)

In overeenstemming met de uitvoering van de strategie van de EU ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens is de algemene doelstelling van het programma bij te dragen aan internationale vrede en veiligheid door de lidstaten te ondersteunen bij de volledige en doeltreffende nationale uitvoering van Resolutie 1540, die een pijler van de internationale non-proliferatiearchitectuur blijft.

Deze doelstelling bouwt voort op eerdere EU-steun uit hoofde van de Gemeenschappelijke Optredens 2006/419/GBVB en 2008/368/GBVB en de Besluiten 2013/391/GBVB, (GBVB) 2017/809 en (GBVB) 2023/654 van de Raad.

Specifieke doelstellingen

a) de nationale en regionale capaciteit voor de uitvoering van Resolutie 1540 versterken, onder meer door middel van opleidingen, capaciteitsopbouw, technische bijstand en het faciliteren van verzoeken om en aanbiedingen van bijstand;

b) de capaciteit, de rol en de doeltreffendheid van de nationale contactpunten versterken, met inbegrip van een betere coördinatie, samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de staten en het Comité 1540 en tussen de contactpunten onderling, ter ondersteuning van een doeltreffende uitvoering van de resolutie;

c) de ontwikkeling, actualisering en praktische uitvoering van vrijwillige nationale actieplannen voor de uitvoering ondersteunen, op verzoek van de staten, en de daaropvolgende toegang tot bijstand op maat faciliteren om de vastgestelde hiaten aan te pakken en tegemoet te komen aan de behoeften;

d) subregionale, regionale en internationale samenwerking bevorderen en bijdragen aan meer synergieën, samenhang en complementariteit bij de uitvoering van Resolutie 1540;

e) de doelgroepen, waaronder overheidsinstanties, parlementsleden, de particuliere sector, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld, bewuster maken van de verplichtingen en het belang van de volledige uitvoering van Resolutie 1540;

f) de zinvolle betrokkenheid van de doelgroepen, waaronder vrouwen, bij de uitvoering van internationale, regionale en nationale inspanningen om Resolutie 1540 uit te voeren, versterken;

g) de praktische uitvoering van de relevante aanbevelingen van de uitgebreide evaluaties van 2009, 2016 en 2022 ondersteunen, alsook de voorbereidingen voor de uitgebreide evaluatie in 2027 en de uitvoering van de resultaten daarvan.

4. **VERWACHTE RESULTATEN**

Verwacht algemeen resultaat:

Een betere nationale uitvoering van Resolutie 1540 door de lidstaten.

Specifieke resultaten:

a) de nationale autoriteiten en het maatschappelijk middenveld bewuster maken van het belang van de volledige en doeltreffende uitvoering van Resolutie 1540;

b) betere en versterkte nationale juridische, regelgevings- en administratieve kaders in verband met Resolutie 1540;

c) versterkte institutionele en technische capaciteiten van contactpunten en andere relevante nationale belanghebbenden en een betere coördinatie tussen instanties;

d) volledigere, consistentere en tijdigere nationale verslagen van betere kwaliteit en vrijwillige actieplannen en daarmee verband houdende indieningen bij het Comité 1540, en

e) een betere coördinatie, complementariteit en informatie-uitwisseling tussen internationale, regionale en subregionale partners.

5. **ACTIVITEITEN**

Op basis van de lessen die zijn getrokken uit de lopende subsidiecyclus concentreert dit project zich op gerichte nationale en subregionale activiteiten, zoals simulatieoefeningen, en niet op grootschalige regionale voorlichtingsevenementen. Deze aanpak maakt praktischere, gerichtere ondersteuning mogelijk als antwoord op de specifieke verzoeken van de lidstaten. Er zullen nog steeds opleidingen voor regionale contactpunten worden aangeboden om de coördinatie en kennisuitwisseling te faciliteren.

I. **Grotere capaciteit van overheidsfuntionarissen om de verplichtingen van Resolutie 1540 na te komen**

Activiteit 1A: Thematische workshops en opleidingen inzake capaciteitsopbouw

Er zullen thematische workshops en opleidingen inzake capaciteitsopbouw worden georganiseerd naar aanleiding van maximaal vijf verzoeken om bijstand van staten, waarbij voorrang zal worden gegeven aan landen in Afrika, Azië-Stille Oceaan, Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Deze activiteiten zijn een aanvulling op de taak van het Comité 1540 om te bepalen welke aangeboden bijstand naar welke staat gaat en zullen de staten ondersteunen bij het nemen van praktische en gerichte maatregelen om de nationale uitvoering van Resolutie 1540 te versterken. Deze workshops en opleidingen zullen de capaciteit van overheidsfunctionarissen vergroten en de coördinatie tussen instanties versterken, wat zal bijdragen aan een doeltreffendere nationale uitvoering. Internationale en regionale organisaties en deskundigen kunnen worden uitgenodigd om opleidingen te geven, wetgevingsinstrumenten te presenteren en informatie te delen over relevante bijstandsprogramma's.

Afhankelijk van de nationale behoeften en context kan het doel van een workshop zijn:

— Resolutie 1540 en de daaropvolgende resoluties bekender te maken;

— de nationale juridische en regelgevingskaders en handhavingsmaatregelen te evalueren om hiaten en prioritaire acties in kaart te brengen;

— de betrokken nationale entiteiten te identificeren en hun rol en verantwoordelijkheden te verduidelijken;

— technische bijstand op maat te verlenen ter ondersteuning van duurzame nationale capaciteitsopbouw, en

— om te gaan met nieuwe uitdagingen en kansen, onder meer in verband met technologische ontwikkelingen, risico's in het kader van tweeërlei gebruik en immateriële technologieoverdrachten, naargelang het geval.

Activiteit 1B: Opleidingen voor regionale contactpunten

Contactpunten fungeren als schakel tussen het comité en de nationale autoriteiten en vervullen de rol van nationale coördinator voor kwesties die verband houden met de resolutie. Gerichte opleidingsprogramma's voor de contactpunten van het Comité 1540 zijn daarom cruciaal om een beter inzicht te krijgen in Resolutie 1540, de verplichtingen ervan voor de lidstaten, alsook de uitdagingen bij de uitvoering ervan en de capaciteiten die nodig zijn om hiermee om te gaan. Gezien het grote personeelsverloop binnen de contactpunten en de veranderende operationele omgeving met betrekking tot de uitvoering van Resolutie 1540, moeten er regelmatig en voortdurend opleidingen worden voorzien in de contactpunten. Er zal steun worden verleend voor vier regionale opleidingscursussen voor nationale contactpunten die door de staten zijn aangewezen. De opleiding zal de kennis van de contactpunten over Resolutie 1540 en de daaropvolgende resoluties vergroten, de verantwoordelijkheden van de staten en de beschikbare bijstandsmogelijkheden duidelijk maken en de informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de contactpunten onderling en tussen het Comité 1540 en de contactpunten versterken.

Activiteit 1C: Simulatieoefeningen

Er zullen twee tabletop- of simulatieoefeningen worden gehouden om de deelnemende staten een praktische, op scenario's gebaseerde opleiding te bieden over de uitvoering van Resolutie 1540. Deze oefeningen zullen de praktische toepassing en validering van nationale kaders, de coördinatie tussen instanties en besluitvormingsprocessen ondersteunen.

Simulatieoefeningen kunnen gericht zijn op scenario's met proliferatiegerelateerde risico's in verband met chemisch, biologisch of nucleair materiaal, en op illegale wapenaankoop en actoren, grensoverschrijdende overdrachten of uitdagingen op het gebied van uitvoercontrole, afhankelijk van de nationale en regionale prioriteiten. De oefeningen zullen de operationele paraatheid versterken en de lessen die zijn getrokken uit de capaciteitsopbouw en opleidingsactiviteiten aanvullen.

II. **Meer mogelijkheden voor lidstaten die bijstand nodig hebben om op passende wijze in hun behoeften te voorzien**

Activiteit 2: Ondersteuning van de ontwikkeling van nationale actieplannen en steunverlening op maat

Vrijwillige nationale actieplannen zijn een belangrijk instrument om de uitvoering van Resolutie 1540 te ondersteunen. Hiermee kunnen de lidstaten hiaten evalueren, uitvoeringsmaatregelen prioriteren, nationale belanghebbenden in kaart brengen en de benodigde middelen en bijstandsbehoeften beoordelen. Door middel van een gefaseerde aanpak op maat zullen ten minste twee staten op verzoek worden ondersteund bij de ontwikkeling of actualisering van vrijwillige nationale actieplannen, met inbegrip van het in kaart brengen van de bijstandsbehoeften. Deze ondersteuning omvat het prioriteren van uitvoeringsmaatregelen, het in kaart brengen van de benodigde middelen en het opstellen of verfijnen van bijstandsverzoeken. In voorkomend geval zal de ondersteuning ook een analyse van de bestaande nationale juridische kaders omvatten om hiaten in kaart te brengen die kunnen worden aangepakt door middel van nieuwe of aanvullende wet- of regelgeving om aan de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 te voldoen. Daarnaast wordt, na de beoogde ontwikkeling en actualisering van nationale actieplannen, duurzame steun overwogen om ervoor te zorgen dat de plannen op concrete en duurzame wijze worden uitgevoerd.

De activiteit zal staten ondersteunen bij de ontwikkeling van vrijwillige nationale actieplannen met duidelijke doelstellingen, tijdschema's en gecoördineerde inspanningen, waardoor doeltreffende partnerschappen tussen staten en bijstandsverleners voor de alomvattende uitvoering van Resolutie 1540 worden gefaciliteerd.

III. **De nationale autoriteiten, het relevante publiek en het maatschappelijk middenveld bewuster maken van het belang van de volledige uitvoering van Resolutie 1540**

Activiteit 3: Kennisopbouw en -verspreiding

Er zullen twee kennisgenererende outputbijdragen worden geproduceerd, waaronder publicaties, om de belangrijkste kwesties in verband met de uitvoering van Resolutie 1540 te onderzoeken. Deze outputbijdragen zijn bedoeld om ervaringen en doeltreffende praktijken te verzamelen, inzicht te verschaffen in opkomende trends en uitdagingen, en geïnformeerde strategie- en beleidsontwikkeling te ondersteunen. De activiteit zal de kennis van relevante belanghebbenden over kwesties in verband met de volledige en doeltreffende uitvoering van de verplichtingen uit hoofde van Resolutie 1540 vergroten en bijdragen aan de werkzaamheden van het Comité 1540 op de desbetreffende gebieden. De thema's van de kennisgenererende bijdragen zullen worden bepaald door de trends en hiaten in en behoeften met betrekking tot de uitvoering te observeren, met inbegrip van die welke in de uitgebreide evaluatie van 2022 in kaart zijn gebracht en die welke in de uitgebreide evaluatie in 2027 in kaart moeten worden gebracht.

6. **COÖRDINATIEMECHANISME EN TAAKVERDELING**

Het Unoda zal fungeren als uitvoerende entiteit en zal nauw samenwerken met het Comité 1540 en zijn deskundigengroep bij de organisatie van programma-activiteiten. Als uitvoerende entiteit onderhoudt het Unoda nauwe contacten met de donor, belegt het coördinatievergaderingen, stelt het regelmatig beschrijvende en financiële verslagen op en verleent het politieke en organisatorische steun aan partnerentiteiten. Alle projectmiddelen zullen worden uitbetaald en beheerd volgens de regels en voorschriften van de Verenigde Naties.

Met Resolutie 1977 (2011) heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties er bij het Comité 1540 op aangedrongen actief met staten en relevante internationale, regionale en subregionale organisaties te blijven samenwerken om het delen van ervaringen, geleerde lessen en doeltreffende praktijken op de door Resolutie 1540 bestreken gebieden te bevorderen. In dit verband zijn de regionale coördinatoren van Resolutie 1540 van het Unoda in Addis Abeba en Bangkok krachtige steun blijven verlenen voor de uitvoering van Resolutie 1540 in de regio's Afrika en Azië-Stille Oceaan ter voorkoming van risico's in verband met de verspreiding van massavernietigingswapens.

Het Unoda heeft, onder meer via zijn regionale centra, ook sterke partnerschappen onderhouden met internationale en regionale organisaties om ervoor te zorgen dat de lidstaten in nood voldoende steun krijgen bij de uitvoering van de resolutie. Het Unoda zal blijven samenwerken met de OVSE, die gerichte financiering zal ontvangen voor de uitvoering van specifieke activiteiten in haar deelnemende staten, in overeenstemming met haar mandaat, geografische dekking en technische expertise. Deze samenwerking zal voortbouwen op de sterke regionale aanwezigheid van de OVSE en het gevestigde partnerschap met de nationale autoriteiten, terwijl de algemene projectcoördinatie, het toezicht en de verslaglegging onder de verantwoordelijkheid van het Unoda zullen blijven vallen.

Het Unoda zal zorgen voor samenhang en complementariteit tussen de activiteiten die rechtstreeks door Unoda worden uitgevoerd en de activiteiten die door de OVSE worden uitgevoerd, door middel van regelmatige coördinatie en informatie-uitwisseling. Het Unoda zal de inbreng van de OVSE in de algemene rapportage over het programma consolideren, met inbegrip van de jaarlijkse financiële en beschrijvende verslagen die aan de donor worden voorgelegd. Deze formele verslagen zullen waar nodig worden aangevuld met informele updates tussen de twee entiteiten via e-mail, conferentiegesprekken en ad-hoccoördinatievergaderingen. Deze versterkte regionale uitvoeringsaanpak stelt het Unoda in staat collectieve inspanningen te leveren en de mogelijkheden voor synergieën tot het uiterste te benutten.

Het Unoda zal ook contacten onderhouden en samenwerken met de uitvoerende entiteiten van andere relevante door de Europese Unie gefinancierde programma's en projecten, met name het initiatief van de EU betreffende de CBRN-kenniscentra en het P2P-programma voor uitvoercontrole, alsook projecten die worden uitgevoerd in het kader van de volgende besluiten van de Raad:

— Besluit (GBVB) 2025/494 van de Raad van 11 maart 2025 ter ondersteuning van het Verdrag inzake biologische en toxinewapens, het intersessionele programma daarvan en de voorbereidingen voor de tiende toetsingsconferentie daarvan;

— Besluit (GBVB) 2023/2705 van de Raad van 30 november 2023 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2019/1296 ter ondersteuning van de aanscherping van de biologische veiligheid en beveiliging in Oekraïne in overeenstemming met de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor;

— Besluit (GBVB) 2024/645 van de Raad van 19 februari 2024 ter ondersteuning van de aanscherping van de biologische veiligheid en beveiliging in Latijns-Amerika in overeenstemming met de uitvoering van Resolutie 1540 (2004) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens en de overbrengingsmiddelen daarvoor.

7. **PERSONEEL**

De uitvoering van dit voorgestelde Raadsbesluit vereist de aanwezigheid van speciaal personeel om een doeltreffende, tijdige en gecoördineerde uitvoering van alle activiteiten te garanderen. Daarom worden de volgende functies beoogd:

— **een functionaris politieke zaken op het hoofdkwartier van de VN:**

de ondersteuningseenheid voor UNSCR 1540, binnen de afdeling massavernietigingswapens van het Unoda, zal een leidende rol spelen bij de uitvoering van het programma. De functionaris politieke zaken binnen de eenheid ondersteunt het algemene beheer van en het toezicht op het programma, met inbegrip van de uitvoering van relevante activiteiten, de coördinatie met de OVSE voor de uitvoering van specifieke activiteiten, de monitoring en evaluatie van projecten, de opstelling van donorverslagen en regelmatige communicatie met de donor;

— **een regionale coördinator in Addis Abeba (Ethiopië):**

de regionale coördinator is verantwoordelijk voor het verder creëren van politieke wil, het verspreiden van informatie en het opbouwen van capaciteit in Afrikaanse staten om de uitvoering van Resolutie 1540 te verbeteren, onder meer door resterende hiaten in de nationale uitvoering in kaart te brengen en aan te pakken. De coördinator zal blijven zorgen voor de specifieke capaciteit voor de outreach van en de betrokkenheid bij Resolutie 1540 in Afrika, en primaire steun verlenen voor de uitvoering van nationale en regionale activiteiten die gericht zijn op het versterken van de uitvoering van Resolutie 1540 in de regio.

8. **DUUR**

De totale duur van de uitvoering van het project wordt op 36 maanden geraamd.

9. **ZICHTBAARHEID VAN DE EU**

Het Unoda zal alle passende maatregelen nemen om bekendheid te geven aan de financiële steun van de EU voor de activiteiten die in het kader van dit voorstel voor een besluit van de Raad worden uitgevoerd, en daarbij zorgen voor volledige zichtbaarheid van en bekendheid met de bijdrage van de EU. Die maatregelen worden uitgevoerd in overeenstemming met de Communicatie- en zichtbaarheidshandleiding betreffende externe maatregelen van de Europese Unie, die door de Europese Commissie is gepubliceerd. Daartoe zal het Unoda de rol van de EU benadrukken door middel van passende profilering en voorlichting, waarbij het ervoor zal zorgen dat er op transparante wijze wordt gecommuniceerd over de maatregelen, het onder de aandacht brengen van de doelstellingen van dit besluit, de steun van de EU en de bereikte resultaten. Al het materiaal dat wordt geproduceerd in het kader van de activiteiten die worden uitgevoerd uit hoofde van dit besluit zal duidelijk voorzien zijn van de EU-vlag overeenkomstig de EU-richtsnoeren voor het juiste gebruik en de juiste weergave van de vlag.

10. **BEGUNSTIGDEN**

De begunstigden van het programma zijn lidstaten van de Verenigde Naties.

Het Unoda zal ernaar streven de begunstigde staten aan te moedigen om vrouwen op zinvolle wijze bij alle fasen van het project te betrekken.